

## Κυριακή 28η Μαρτίου 2021

Κυριακή τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ

(Μάρκ. 2, 1 – 12).

Σήμερα βρισκόμαστε στή δεύτερη Κυριακή τῆς Ἁγίας καί μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί τιμοῦμε τή μνήμη τοῦ μεγάλου πατέρα τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡσυχαστῆ καί ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ.

Ἡ προσωπικότητα τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ εἶναι ἐξαιρετικά ἐπίκαιρη στίς ἡμέρες μας, διότι ἔχουμε νά διαχειριστοῦμε ζητήματα παρόμοια μ' ἐκεῖνα πού κλήθηκε νά διαχειριστεῖ καί αὐτός στήν ἐποχή του. Κατά τήν περίοδο πού ἀποκορυφώθηκε ἡ ἡσυχαστική ἔριδα ἔπρεπε ὁ Γρηγόριος νά ἀντιμετωπίσει τήν ἐπίθεση τῆς λογικοκρατίας, πού προερχόταν ἀπό

τή δυτική κουλτούρα, έναντίον τῆς ἐμπειρίας καί τοῦ βιώματος, πού ζοῦσε ὁ ἴδιος ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ ἀνατολικοῦ ὀρθοδόξου ἡσυχασμοῦ. Ἡ δυτική σκέψη ὑποβίβαζε τό Θεό. Τόν ἔκανε ἀντικείμενο τῆς λογικῆς καί τῆς ἐπιστήμης, ψάχνοντας τό Θεό στά λογικά σχήματα καί στά ἐπιστημονικά ἐπιτεύγματα. Ἡ ἀνατολική ὀρθόδοξη ἐμπειρία ἀποδεχόταν τή λογική ὡς ὑπηρέτρια καί βοηθό στήν ἀναζήτηση τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνο, ὅμως, πού κάνει τόν ἄνθρωπο νά ἐρευνήσει καί νά γευθεῖ τό Θεό δέν εἶναι ἡ λογική καί ἡ σκέψη του ἀλλά ἡ ἀκτιστή χάρη, πού ἔρχεται ἀπό τόν ἴδιο τό Θεό καί δωρίζεται σ' αὐτούς πού Τόν ποθοῦν, Τόν ἀγαποῦν ἕως θυσίας καί Τόν προσεγγίζουν μέσα ἀπό τήν ἀσταμάτητη προσευχή καί τό φιλότιμο πνευματικό ἀγώνα τῆς προσωπικῆς κάθαρσης καί τῆς θυσιαστικῆς προσφορᾶς στό συνάνθρωπο. Στήν ἐποχή μας ὁ ἄνθρωπος βιώνει τήν τρομακτική ἀνασφάλεια τοῦ ἀβέβαιου μέλλοντος. Ἀγωνιᾷ γιά τό τί σχεδιάζεται στά διάφορα κέντρα

ἐξουσίας ἐρήμην τοῦ ἰδίου. Ἀγχώνεται γιά τή θέση του μέσα σ' ἕναν κόσμο ἐξαιρετικά σκληρό καί ἀδίστακτα ἀπάνθρωπο. Λιποφυχεῖ, καθώς βλέπει ὅλ' αὐτά πού γίνονται γιά τό καλό του καί πού ἔχουν ὡς ἀντίτιμο τήν ἀξιοπρέπεια καί τήν ἐλευθερία του. Μέσα σ' ὅλον αὐτόν τόν κυκεῶνα ἀναζητάει τήν ἀσφάλεια τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ. Ὁ πιστός προβληματίζεται γιά τή στάση τοῦ Θεοῦ στίς ἀλλεπάλληλες δοκιμασίες, γιά τό θρίαμβο τοῦ κακοῦ, γιά τή στάση τῶν ἄλλων πιστῶν, ἀκόμη καί γιά τήν ποιμαντική μέριμνα τῶν πνευματικῶν του πατέρων. Ψάχνει γιά κάποιον «οὐράνιο ἄνθρωπο», γιά κάποιον «ἐπίγειο ἄγγελο», νά σηκώσουν ὅλα τά ἐμπόδια καί νά λύσουν ὅλα τά θέματα γρήγορα καί πρακτικά.

Μοναδική ἐλπίδα στή δυστοπική κατάσταση τῆς ἐποχῆς εἶναι ἡ ἀναζήτηση τοῦ Θεοῦ, ἡ σχέση μαζί Του, ἡ ἐμπειρία τῆς παρουσίας Του. Οἱ περισσότεροι, βεβαίως, τῶν ἀνθρώπων δέν ἔχουν

τέτοιες ἀνησυχίες καί ἀναζητήσεις. Ζοῦν τήν πραγματικότητα παθητικά, νωχελικά, ἀδιάφορα. Βυθίζονται σέ μία ἀδιόρατη κατάθλιψη, σέ μία κενότητα, σέ μία ἀπραξία. Εἶναι εὐχαριστημένοι γιά τά ἐλάχιστα πού ἀπολαμβάνουν, γιά τήν ἀσφάλεια πού τούς χαρίζεται, γιά τά φτηνά καί πρόσκαιρα πού εἰσπράττουν ὡς σημαντικά καί περισπούδαστα. Οἱ λίγοι, ὅμως, πού δέν θέλουν νά ἀνταλλάξουν τήν ἀτίμητη ψυχή τους μέ τή φτήνια αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ἀναζητοῦν λύσεις κοντά στό Σωτήρα Χριστό. Ἐλπίζουν στή διαχείριση τῶν θεμάτων ἀπό τήν Ἁγία Του Ἐκκλησία καί προσπαθοῦν νά ἐφαρμόσουν τό Ἱερό Εὐαγγέλιο στήν ποικιλότητα καί πολλές φορές ἀνισόροπη πραγματικότητα.

Ἔτσι, λοιπόν, ἡ ἐπικαιρότητα τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ γίνεται ἀκόμη πῶς ἔντονη γιά ὅσους ἐπιθυμοῦν νά ζήσουν μέ τό Χριστό, νά Τόν φάξουν καί νά κρατήσουν τή σχέση μαζί Του ἀδιάπτωτη. Σύμφωνα μέ τή δι-

δασκαλία τοῦ Ἁγίου αὐτό θά τό πετύχουν μέ τούς ἐξῆς τρόπους: Πρῶτον, μέ τήν ἀναζήτηση τοῦ Θεοῦ μέσω τῆς προσευχῆς. Δεύτερον, μέ τόν πνευματικό ἀγώνα τῆς κάθαρσης ἀπό τήν πτώση καί τή βρωμιά τῆς ἁμαρτίας. Τρίτον, μέ τήν ὀλοκληρωτική ἔνωση μετά τοῦ Θεοῦ μέσα ἀπό τά μυστήρια τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας. Ὅλη αὕτη ἡ πνευματική προσπάθεια μπορεῖ νά ἀνοίξει τούς κρουνοὺς τοῦ θείου ἐλέους. Ὁ Κύριος μπορεῖ νά ἐπιδαφιλεύσει τήν ἄκτιστη χάρη Του στόν κάθε πιστό πού Τόν ποθεῖ καί τόν ζητάει κοντά του.

Ἡ ἐποχή μας θέτει πολλούς προβληματισμούς. Δέν εἶναι ὅλοι σοβαροί. Πολλοί εἶναι ψεύτικοι καί παραπλανητικοί. Σοβαροί εἶναι μόνον ὅσοι ἀφοροῦν τήν αἰωνιότητα. Ἀξιοπρόσεκτοι εἶναι μόνον ὅσοι ἀφοροῦν τή μελλοντική μόνιμη πατρίδα μας καί ὄχι τήν παροῦσα πραγματικότητα, ἡ ὁποία εἶναι ἐφήμερη, θά παρέλθει καί θά ἀπορροφηθεῖ ἀπό

τή χοάνη τοῦ χρόνου. Ἀπαντήσεις σ' ὅλους αὐτούς τούς προβληματισμούς θά δώσουμε μέσα ἀπό τήν ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας καί ὄχι μέσα ἀπό τίς προσωπικές μας ικανότητες καί γνῶμες. Οἱ πάσης φύσεως εἰδικοί μποροῦν νά γνωματεύουν μόνο γιά τό στενό τομέα τῆς εἰδικότητάς τους. Γιά τά ὑπαρξιακά θέματα τῆς ἀνθρώπινης δικαίωσης καί σωτηρίας ἀρμόδιοι εἶναι νά ἀπαντήσουν μόνον οἱ ἅγιοι, οἱ ὁποῖοι κατάφεραν νά κατακτήσουν τήν αἰωνιότητα μέσα ἀπό τή σχέση καί τήν ἔνωση μέ τό Χριστό.

Ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ἄς ἀποτελέσει ἀφορμή νά ἐντείνουμε τόν πνευματικό μας ἀγώνα γιά καρποφορία καί προσευχή. Νά ἐμπιστευτοῦμε τήν Ἐκκλησία, διότι μόνο μέσα σ' αὐτήν μποροῦμε νά συναντήσουμε τόν ἀληθινό Χριστό. Τέλος, ὅταν εἴμαστε ἐνώπιόν Του, νά φροντίσουμε νά μὴν Τόν προδώσουμε ἀλλά νά μείνουμε γαντζωμένοι στήν ἀγάπη Του,

ἡ ὁποία δέν πρόκειται νά μᾶς ἐγκαταλείψει πο-  
τέ. Ἀμήν.